

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL SOROCA

DOSAR 01-2D 6/17

Documentele privind justificarea adoptării Deciziei Consiliului Raional
„Cu privire la examinarea Raportului anual consolidat privind controlul financiar
public intern pentru anul 2022”

Data constituirii _____ 2023
Total file _____
Termen de păstrare _____

CONSILIUL RAIONAL SOROCA
Data 18.07.2023
Indicele 02/1-18/1390

Stimate domnule Președinte,

Secția Economie din cadrul Aparatului Președintelui Raionului, solicită respectuos să fie incluse în ordinea de zi a ședinței Consiliului Raional a următorului proiect de decizie:

1. *Cu privire la examinarea Raportului anual consolidat privind controlul financiar public intern pentru anul 2022.*

Cu respect,

*Leahu Angela,
Șef Secție Economie*

*Dlui Rusnac Veaceslav,
Președinte al Raionului Soroca*

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL SOROCA

DECIZIE

Cu privire la examinarea Raportului
anual consolidat privind controlul financiar
public intern pentru anul 2022

Consiliul Raional Soroca întrunit în ședință ordinară pe data de 27 iulie 2023

Având în vedere:

- Expunerea de motive din Nota informativă, prezentată de Secția Economie nr. 28 din 17.07.23;
- Raportul Serviciului Asistență Juridică nr. _____ din _____ 2023;
- Avizul Comisiei de specialitate pentru buget, finanțe și administrarea patrimoniului;
- Solicitarea Ministerului Finanțelor nr.10-11/81 din 30.06.2023.

În temeiul:

- art.43 alin. (2) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, cu modificările ulterioare
- Dispoziția Guvernului Republicii Moldova nr.97-d din 28.06.2023,

DECIDE :

1. Se ia act de Raportul anual consolidat privind controlul financiar public intern pentru anul 2022, conform anexei nr. 1.
2. Se aprobă Planul de acțiuni pentru implementarea recomandărilor din raport, conform anexei nr.2.
3. Secția Economie, va asigura raportarea măsurilor întreprinse către Ministerul Finanțelor.
4. Prezenta decizie intră în vigoare la data includerii în Registrul de Stat al Actelor Locale și poate fi contestată la Judecătoria Soroca, sediul Central în termen de 30 de zile, conform prevederilor Codului administrativ al Republicii Moldova.

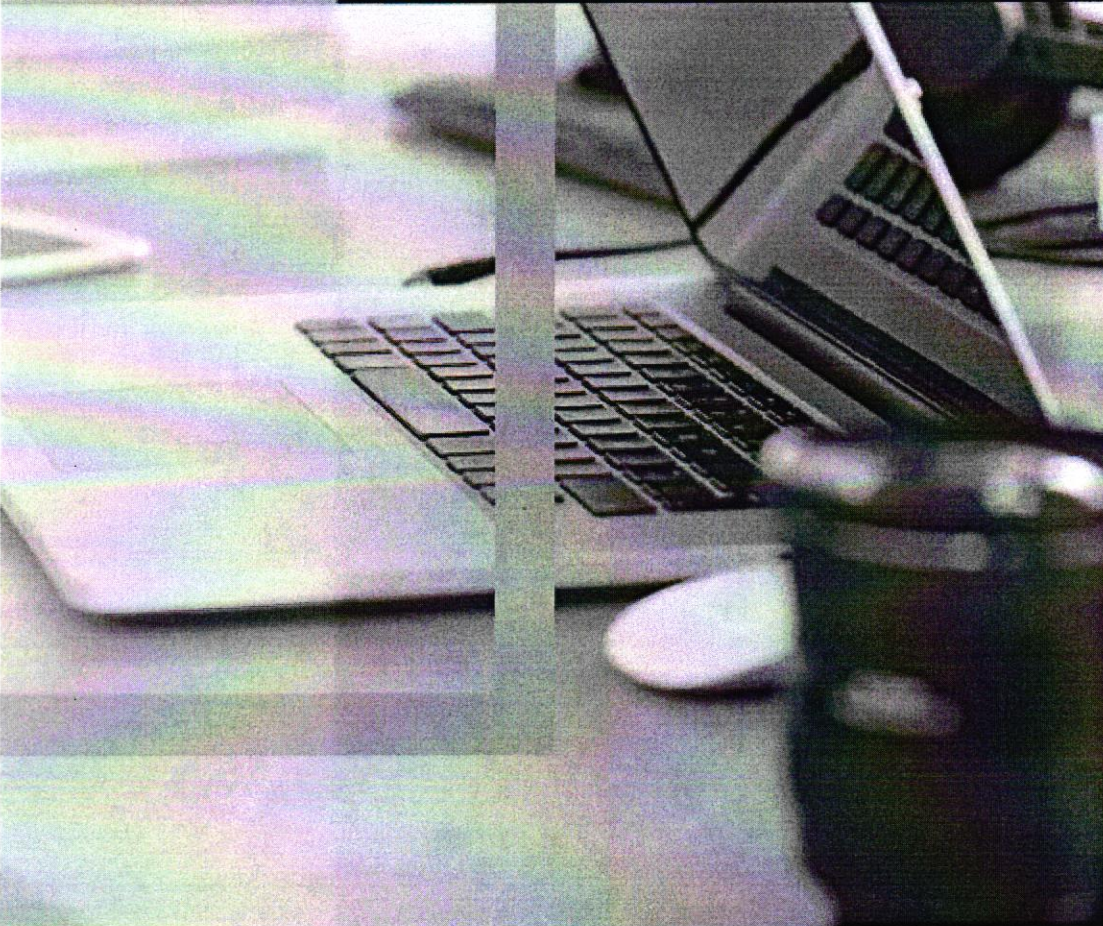
Elaborat : _____ Angela Leahu, Șef al Secției Economie

Coordonat _____ Veaceslav Rusnac, Președinte al raionului Soroca
_____ Alla Bordianu, vicepreședinte al raionului Soroca

Avizat : _____ Stela Zabrian, secretar al Consiliului Raional Soroca

**Raport anual consolidat privind
Controlul Financiar Public Intern**

pentru anul 2022

Ministrul Finanțelor

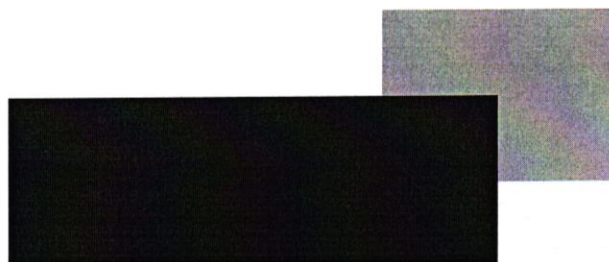
Veronica SIREȚEANU

Controlul Financiar Public Intern este un aspect esențial al sistemului de guvernare și administrare publică al unei țări. Scopul fundamental al acestuia este de a asigura că banii publici sunt utilizați în mod eficient, că există transparență în procesele decizionale, responsabilitate managerială, monitorizare eficientă și raportare fiabilă.

Lanțul de crize care în ultima perioadă se pare că au devenit „o obișnuință”, creează situații în care entitățile publice trebuie să-și ajusteze prompt obiectivele, să identifice și gestioneze eficient riscurile, să-și reproiecteze procesele operaționale pentru a face față noilor provocări. În aceste circumstanțe, instituirea unor sisteme de control intern managerial fiabile, susținute de o activitate performantă de audit intern, este un factor critic în asigurarea unui management instituțional și financiar eficient în autoritățile și instituțiile publice, ceea ce este o provocare în peisajul dinamic al riscurilor de astăzi.

Accelerarea procesului de reformă în domeniul controlului financiar public intern este determinată atât de necesitatea definitivării tranziției de la modelul de control centralizat la dezvoltarea controlului intern managerial și a responsabilității sporite pentru managementul performanței, cât și de obținerea de către Republica Moldova a statutului de țară candidat pentru aderare la Uniunea Europeană. De aceea, eu îmi doresc ca rezultatele și concluziile acestui raport să fie analizate și abordate corespunzător de managerii entităților publice, cei care sunt în primul rând responsabili de utilizarea eficientă a banilor publici.

APROBAT:

Veronica SIREȚEANU

Ministru al Finanțelor

„31” *mai* 2023

RAPORTUL ANUAL CONSOLIDAT
privind
Controlul Financiar Public Intern
pentru anul 2022

Cuprins

Abrevieri	5
1. Sumar executiv	6
2. Controlul intern managerial	11
2.1. Funcționalitatea sistemelor CIM	12
2.2. Analiza Declarațiilor de răspundere managerială	21
2.3. Opinia auditului intern și extern cu privire la sistemele CIM	23
3. Auditul intern	27
3.1. Organizarea și funcționarea auditului intern	28
3.2. Realizarea activității de audit intern	36
3.3. Asigurarea calității activității de audit intern	40
4. Coordonarea și armonizarea centralizată a CFPI	43
4.1. Coordonarea centralizată a CFPI de către Ministerul Finanțelor	43
4.2. Dispoziția Guvernului privind CFPI	47
5. Auditul intern orizontal	49
5.1. Organizarea misiunii de audit intern orizontal	49
5.2. Rezultatele auditului intern orizontal „Sunt stabilite și aplicate măsurile obligatorii de asigurare și consolidare a integrității instituționale în cadrul autorităților administrației publice centrale?”	50
6. Programul CFPI pentru anii 2023-2026	56
6.1. Priorități guvernamentale și documente de politici conexe	56
6.2. Definirea problemei în domeniul CFPI	58
6.3. Stabilirea obiectivelor Programului CFPI	60
7. Concluzii și recomandări	62

Abrevieri

APC	Administrație Publică Centrală
APL II	Administrație Publică Locală de nivelul al doilea
APL I	Administrație Publică Locală de nivelul întâi
CIM	Control Intern Managerial
CFPI	Control Financiar Public Intern
CNAM	Compania Națională de Asigurări în Medicină
CNAS	Casa Națională de Asigurări Sociale
CR	Consiliu Raional
I.P. CTIF	I.P. „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”
DPCFPI	Direcția politici în domeniul controlului financiar public intern
EP	Entitate publică
MF	Ministerul Finanțelor
SAI	Subdiviziune de Audit Intern
SNAI	Standarde Naționale de Audit Intern
SNCI	Standarde Naționale de Control Intern
TI	Tehnologii Informaționale
UE	Uniunea Europeană

1. Sumar executiv

În calitate de sistem de management al entităților publice bazat pe principii de bună guvernare, Controlul Financiar Public Intern implică schimbare în cultura organizațională și aduce efecte imediate și benefice în utilizarea fondurilor publice. Acest sistem impune un set de principii, proceduri și instrumente care asigură gestionarea eficientă, transparentă și responsabilă a resurselor publice, cu scopul de a garanta sustenabilitatea și performanța acțiunilor întreprinse de către autoritățile și instituțiile publice.

Raportul anual consolidat privind controlul financiar public intern pentru anul 2022 (în continuare, Raport) este elaborat în conformitate cu prevederile Legii nr. 229/2010 privind CFPI, în baza rapoartelor anuale (consolidate) privind CIM prezentate de 64 autorități publice (29 APC și 35 APL II) și rapoartelor privind activitatea de audit intern prezentate de 56 SAI. În anul curent se atestă un nivel înalt de raportare de către autoritățile publice cu privire la CIM de 100% și, respectiv, audit intern – 74%.

Raportul prezintă rezultatele monitorizării și analizei în dinamică a situației actuale a sistemelor CIM și a activității de audit intern în sectorul public, efectuate de către Ministerul Finanțelor, și are ca scop identificarea deficiențelor de sistem și bunelor practici din întregul sector public, după caz, cu înaintarea recomandărilor de remediere și dezvoltare. Consolidarea și analiza informațiilor colectate relevă că în general implementarea componentelor sistemului CFPI în entitățile publice este incompletă, înregistrând performanțe sub nivelul necesar pentru un sistem complet funcțional și eficient.

Control intern managerial

CIM reprezintă un sistem organizat de managerii EP și personalul acesteia, având ca scop

asigurarea utilizării fondurilor publice conform principiilor buneii guvernări, care cuprinde totalitatea de proceduri și practici pe care EP le aplică pentru a atinge obiectivele stabilite, a gestiona mai bine riscurile și a asigura un nivel înalt de conformitate a activității, precum și pentru o îmbunătățire a performanțelor. Nivelul înalt (100%) de raportare de către autoritățile publice centrale și locale indică menținerea unui grad ridicat de conștientizare și preocupare a conducătorilor EP cu privire la organizarea CIM.

Datele raportate pentru anul 2022 constată că CIM la nivelul autorităților APC nu este deplin funcțional, înregistrând în continuare un ritm lent de dezvoltare. Astfel, 3% APC au raportat o conformitate deplină, 90% APC - conformitate parțială, iar 7% APC – neconformare a propriilor sisteme CIM la standardele și principiile generale de organizare. Aceeași situație se constată la nivel local, 80% APL II raportând o conformitate parțială și 20% APL II – neconformitatea organizării sistemelor CIM. Declararea supraapreciată a nivelului de conformitate al sistemelor CIM în Declarația de răspundere managerială, comparativ cu rezultatele autoevaluării reflectate în rapoartele prezentate, a fost admisă de către 6 autorități ale APC și, respectiv, 11 APL II.

În general, cultura de administrare și practicile actuale cu privire la organizarea sistemelor, structurilor și proceselor în baza modelului de control centralizat determină perceperea greșită a nivelului de responsabilitate și a importanței organizării și dezvoltării CIM. Atitudinea mai puțin responsabilă cu privire la întreprinderea acțiunilor de organizare și dezvoltare a sistemelor CIM se resimte prin faptul că atribuțiile de bază ale coordonatorilor CIM, desemnați la nivelul EP, de regulă se limitează la desfășurarea procesului de autoevaluare anuală a acestuia, fără o ulterioară

intervenție eficientă în scopul înlăturării deficiențelor constatate.

Sistemele de management al performanțelor și al riscurilor sunt încă slab dezvoltate la nivelul autorităților publice. Deși majoritatea entităților stabilesc obiective operaționale și aprobă planuri de acțiuni, acestea constată lacune în procesul de urmărire și raportare a performanțelor, în special din cauza lipsei unor indicatori de monitorizare suficient de detaliați și măsurabili, dar și corelarea slabă a activităților planificate cu resursele disponibile.

Atitudinea formală față de riscurile critice ce pot afecta obiectivele stabilite determină managementul slab al acestora, iar capacitățile scăzute de identificare și control al personalului implicat, creează impedimente pentru perceperea utilității practice a procesului de gestionare a riscurilor.

Identificarea, descrierea și revizuirea proceselor de bază reprezintă un aspect critic, doar o parte din entități reușind să implementeze cerințele SNCI. În acest sens, se evidențiază nevoia de instruire și dezvoltare a capacităților în domeniul documentării proceselor.

O altă problemă este lipsa de înțelegere și aplicare corectă a mecanismelor de „delegare a împuternicirilor”, care reprezintă baza modelului de organizare descentralizată a proceselor și activităților. Instituirea unor sisteme de management delegat ar permite managerilor de nivel mai inferior să ia decizii necesare în vederea realizării eficiente a obiectivelor stabilite, reducând aspectele birocratice ale proceselor EP.

Rapoartele anuale privind CIM trebuie să conțină informații precise și obiective, confirmate ulterior de rezultatele auditului intern și extern. Opinia auditului intern reflectată în rapoarte relevă lacune în implementarea CIM ce se referă în special la mediul de control, managementul performanțelor și al riscurilor, documentarea

proceselor. Totodată, opinia auditului extern indică faptul că managerii EP nu conștientizează pe deplin responsabilitatea și importanța instituirii unor sisteme fiabile și solide de CIM. De fapt, în unele cazuri auditul intern este greșit înțeles ca fiind responsabil de CIM.

În general, se constată că CIM nu este deplin implementat în acele entități în care nu există acces la servicii de audit intern. De asemenea, CIM este dificil de implementat în cazul EP mici, deoarece cele mai simple activități de control, precum este divizarea sarcinilor, supravegherea suplimentară sau monitorizarea continuă, sunt dificil de realizat.

Audit intern

Auditul intern este o activitate independentă și obiectivă, bazată pe standarde profesionale, care contribuie la dezvoltarea guvernantei, managementului riscurilor și controlului într-o entitate. Scopul auditului intern este de a monitoriza și îmbunătăți mediul intern de control, identificând și remediind punctele slabe și ajutând entitatea să-și atingă obiectivele. În Republica Moldova, auditul intern în sectorul public poate fi realizat prin subdiviziune instituită în cadrul EP, prin asociere cu alte entități sau în bază de contract.

La situația din 31.12.2022, 131 de EP au instituit SAI în propria structură organizațională. În același timp, doar 58% dintre SAI (sau 76 SAI) erau funcționale. Cerințele normative minime privind alocarea resurselor de personal pentru auditul intern sunt respectate de doar 33% din autoritățile APC și 9% din APL II, care au aprobat cel puțin trei și, respectiv, două unități de personal pentru SAI.

Problema suplinirii cu personal a SAI devine tot mai accentuată în ultima perioadă. Procentul de ocupare a funcțiilor de auditor intern variază în funcție de nivelul entității, cu o medie generală de 51% pe sector public. Fluctuația de cadre

specializate în domeniul auditului intern pe parcursul anului 2022 este de 9,31%. Astfel, se constată că atractivitatea funcției de auditor intern a rămas la un nivel relativ scăzut, preponderent din următoarele cauze: (1) perceperea sistemului de salarizare ca fiind inechitabil în raport cu complexitatea și cerințele de competență aferente funcției, care nu încurajează performanța la locul de muncă; (2) insuficiența de resurse umane cu competențe profesionale confirmate prin certificare; (3) oportunități limitate de promovare în funcție, majoritatea SAI instituite în sectorul public fiind de dimensiuni mici, cu un stat de 1-2 unități de personal.

Pentru a remedia această problemă și a crește atractivitatea profesiei de auditor intern, prin Legea nr. 356/2022, începând cu 01.01.2023 au fost majorate clasele de salarizare pentru funcțiile publice implicate în activitatea de audit intern. Cu toate acestea, deficitul de personal rămâne o problemă efectivă pentru întreg sector public.

Problema dimensionării SAI este una din cele mai importante provocări aferente capacității de funcționare conformă și eficientă a acestora. În sectorul public activitatea de audit intern este organizată fragmentat, fiind concentrată preponderent în subdiviziuni structurale mici, dispersate neomogen între aparatul central al ministerelor și autoritățile / instituțiile publice din subordinea acestora. La situația din 31.12.2022, 66% din SAI instituite în EP dispuneau de o singură unitate de personal. Astfel, cea mai mare pondere de 63% din totalul formelor de organizare o dețin SAI cu statut de „serviciu”, iar 20% reprezintă unitățile de personal / posturile de auditor intern instituite în afara unei subdiviziuni structurale. Acestea au o capacitate redusă de evaluare a domeniului de activitate al EP și de implementare a standardelor profesionale privind asigurarea calității activității de audit intern. Ca rezultat, conducătorii EP nu pot aprecia pe deplin

potențialul auditului intern de a aduce valoare la fortificarea sistemelor CIM, de a contribui la îndeplinirea obiectivelor entității și îmbunătățirea proceselor de management al riscurilor, control și guvernanță. În aceste circumstanțe, interesul managerilor de alocare a resurselor pentru activitatea de audit intern rămâne la un nivel redus.

O altă provocare a funcției de audit intern a fost și rămâne poziționarea auditului intern ca o funcție strategică ce aduce valoare adăugată entității. În contextul lanțului de crize din ultima perioadă, principalele sisteme și procese considerate prioritare pentru a fi evaluate de către SAI și factorii determinanți în elaborarea planului de activitate al auditului intern, își pot pierde rapid din actualitate. Ca rezultat, în anul 2022 a fost înregistrat un grad de îndeplinire a planurilor SAI de 80%, acesta fiind influențat de solicitările pentru misiuni ad-hoc și schimbările în prioritățile conducerii EP.

Activitatea de audit intern este concentrată preponderent pe domenii cu risc înalt, care sunt evaluate prin prisma respectării cadrului normativ, și mai puțin pe aspecte de performanță și eficiență a sistemelor informaționale. Prin natura lor, misiunile de audit de conformitate predomină în numărul total de audituri efectuate în cursul anului (45%), în special din cauza insuficienței de cunoștințe și abilități pentru realizarea auditului specializat (TI, de performanță, financiar).

În contextul dezvoltării permanente a TI, precum și al schimbărilor la nivelul proceselor operaționale a EP în direcția digitalizării acestora, capacitatea auditului intern de a-și readapta procesele de evaluare este pusă continuu la încercare. Astfel, se relevă insuficiența de cunoștințe și abilități pentru implementarea tehnicilor moderne de lucru în domeniul auditului intern.

Procesul de asigurare a calității auditului intern nu este utilizat pe larg. Acesta își pierde relevanța pentru SAI cu o singură unitate de personal, deoarece nu poate fi asigurată o supraveghere adecvată a activității, fapt care reflectă situația din peste jumătate din EP ce dispun de propriile structuri de audit intern. În anul 2022, aproximativ 64% SAI au aprobat și implementat un Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern.

Coordonarea și armonizare centralizată a CFPI

Ministerul Finanțelor este responsabil de elaborarea și monitorizarea politicii în domeniul CFPI, prin realizarea atribuțiilor stabilite în art. 29 din Legea nr. 229/2010 privind CFPI, urmărind îmbunătățirea continuă a sistemelor CIM și a activității de audit intern prin intermediul armonizării cu standardele și metodologiile internaționale general acceptate, precum și cu bunele practici ale UE.

În anul 2022, activitatea MF s-a concentrat pe implementarea noilor prevederi și mecanisme aprobate, cu accent pe consolidarea sistemelor CIM și a funcției de audit intern. A fost realizată evaluarea ex-post a Programului de dezvoltare a CFPI pentru anii 2018-2020, care a identificat principalele probleme de sistem, analizând cauzele și efectele acestora. Aceste rezultate, împreună cu concluziile experților internaționali expuse în alte evaluări (Raportul analitic al Comisiei Europene privind cererea Republicii Moldova de aderare la UE, Raportul de evaluare a performanței cheltuielilor publice și a responsabilității financiare (PEFA), au servit drept bază pentru stabilirea direcțiilor de intervenție și obiectivelor de dezvoltare pe termen mediu și lung a CFPI, care se regăsesc în Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 71/2023 și Strategia de reformă a administrației publice pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.126/2023.

Pentru implementarea documentelor de politici publice enunțate, activitățile de intervenție pe termen mediu vor fi integrate în noul Program de dezvoltare a CFPI pentru anii 2023-2026, care este în proces de elaborare conform Conceptului aprobat.

În anul 2022, MF a implementat cu succes întreg ciclul al noului Program de instruire și certificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public, care a fost reconceptualizat și instituit la nivel național începând cu anul 2021. Pentru dezvoltarea competențelor profesionale, au fost desfășurate cursuri de instruire pentru toate cele trei niveluri de complexitate ale Programului (de bază, intermediar și avansat), fiind organizate examene de evaluare a cunoștințelor. Ca rezultat, la data de 30.09.2022 de către MF au fost eliberate 15 certificate de calificare profesională pentru auditorii interni din sectorul public. Totodată este de menționat că, la situația din 31.12.2022 doar 54% din conducătorii SAI dețin certificate de calificare profesională care, conform art. 19 alin. (6) din Legea nr.229/2010 privind CFPI, reprezintă o condiție obligatorie de confirmare și validare a competențelor profesionale pentru funcția deținută.

În ceea ce privește cadrul instituțional de colaborare, MF a conlucrat cu Curtea de Conturi, instituția supremă de audit a Republicii Moldova, și mediul academic, reprezentanții acestora fiind antrenați în organul de coordonare a reformei CFPI constituit de MF – Consiliul CFPI. De asemenea, MF a consolidat relațiile de colaborare cu mediul academic prin coordonarea programului de instruire, dezvoltarea rețelei de formatori și organizarea activităților de instruire.

În scopul optimizării resurselor de timp, creșterii operativității și calității elaborării rapoartelor anuale, a fost dezvoltat un nou sistem informațional de raportare cu privire la organizarea și funcționarea CIM și a activității de

audit intern. Începând cu anul 2023, noul sistem informațional este lansat în utilizare experimentală și pilotat de către un grup selectat de autorități publice.

Auditul intern orizontal, realizat în premieră în anul 2022 la inițiativa MF, este conceput ca misiune de audit efectuată de către subdiviziunile de audit intern în APC din structura căreia fac parte, pe un subiect prestabilit, sub coordonarea metodologică a Direcției politice în domeniul CFPI a MF, în același cadru de timp determinat pentru toate entitățile publice implicate.

În esență, misiunea de audit orizontal realizată în anul 2022 a avut ca obiectiv evaluarea și monitorizarea aplicării măsurilor de asigurare a integrității instituționale în cadrul autorităților APC. Rezultatele misiunii prezintă interes atât pentru managerii APC implicate, cât și pentru autoritățile responsabile de elaborarea și implementarea politicii în domeniul integrității instituționale.

Este important de menționat că auditul intern orizontal are un caracter preventiv și de îmbunătățire a guvernancei și controlului intern în EP. Prin identificarea și remedierea deficiențelor, se urmărește sporirea transparenței, eficienței și eficacității activității EP, precum și reducerea riscurilor asociate.

Acest exercițiu a asigurat schimbul de experiență între SAI ale APC. Interacțiunea auditorilor interni a fost realizată în special la planificarea fiecărei etape a misiunii, astfel încât abordarea față de

activitățile realizate să fie una similară. Ca rezultat, participarea la realizarea misiunii de audit orizontal a avut ca avantaj formarea și dezvoltarea deprinderilor practice în desfășurarea activității de audit intern.

Programul de dezvoltare CFPI 2023-2026

Noul Program de dezvoltare a CFPI pentru anii 2023-2026 urmărește priorități guvernamentale precum transparența, responsabilitatea managerială, monitorizarea eficientă și raportarea fiabilă. Acesta urmează să susțină Obiectivele de Dezvoltare Durabilă ale ONU, în special Obiectivul nr. 16, care se referă la promovarea unor societăți pașnice și incluzive și la dezvoltarea eficienței instituțiilor administrative.

Elaborarea noului Program de dezvoltare a CFPI are ca scop remedierea actualelor probleme și provocări în domeniu, cum ar fi conștientizarea și înțelegerea redusă a CFPI, cultura de administrare și practicile actuale de control centralizat, deficiențe ale mecanismelor de planificare și raportare a activității bazate pe performanță și riscuri, dimensionarea și alocare ineficientă a resurselor pentru activitatea de audit intern, etc..

În esență, Programul de dezvoltare a CFPI pentru anii 2023-2026 are ca obiective îmbunătățirea CFPI în Republica Moldova prin implementarea unor sisteme solide CIM și a unei funcții eficiente de audit intern, contribuind astfel la utilizarea eficientă a resurselor publice și la promovarea unei guvernări transparente și responsabile.

2. Controlul intern managerial

Controlul intern managerial este un sistem organizat de managerul EP și personalul acesteia în scopul asigurării utilizării fondurilor publice conform principiilor buneii guvernări.

Pentru aprecierea funcționalității sistemului CIM și a gradului de conformitate a acestuia cu SNCI, autoritățile publice de nivel central și local efectuează autoevaluarea sistemului CIM pe întreg domeniul de competență al entității. Astfel, în baza rezultatelor autoevaluării sistemului CIM, reflectate în rapoartele anuale (consolidate) ale APC și APL II, MF îi revine rolul de a realiza monitorizarea și raportarea situației cu privire sistemele CIM în sectorul public.

Formatul, condițiile și termenul de raportare sunt stabilite prin Ordinul MF nr. 4/2019¹, iar responsabilitatea cu privire la veridicitatea datelor prezentate revine raportorului.

Capitolul respectiv ilustrează o viziune generală a situației privind sistemul CIM în sectorul public la data de 31.12.2022, a implementării componentelor acestuia atât în procesele operaționale, cât și în sistemele de planificare și executare a bugetului, evidență contabilă și gestiune a patrimoniului, achiziții publice și executare a contractelor, salarizare și TI ale EP.

Pentru perioada anului 2022, MF a recepționat rapoarte anuale (consolidate) privind CIM de la 64 autorități publice, dintre care 29 APC și 35 APL II. Datele prezentate relevă nivelul maxim (100%) de raportare, fapt ce denotă menținerea unui grad ridicat de conștientizare și preocupare a conducătorilor autorităților publice cu privire la organizarea CIM.

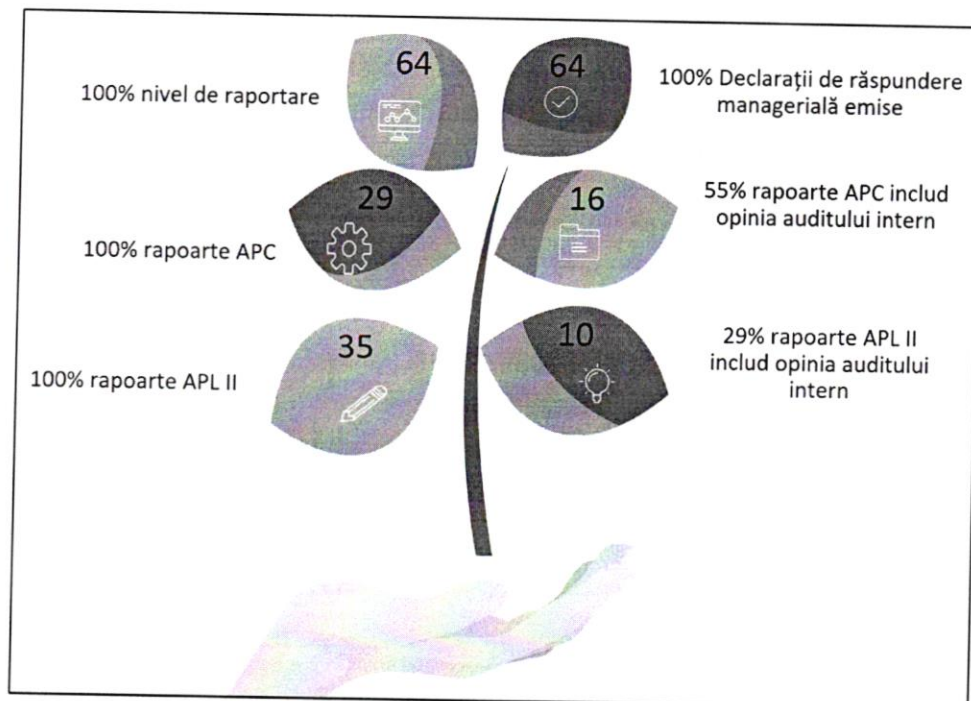

Figura nr.1. Raportarea privind CIM în sectorul public

¹ Ordinul ministrului finanțelor nr. 4/2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea, raportarea sistemului de control intern managerial și emiterea Declarației de răspundere managerială

2.1. Funcționalitatea sistemelor CIM

Rapoartele anuale (consolidate) privind CIM la situația din 31.12.2022 reliefează imaginea de ansamblu cu privire la sistemul CIM în sectorul public, a componentelor acestuia, precum și a compartimentului patrimoniu, finanțe și TI. Analiza informației privind conformitatea fiecărui organ a APC și APL II este prezentată în anexele A, B și C.

Datele raportate pentru anul 2022 constată că CIM la nivelul autorităților APC nu este deplin funcțional, înregistrând în continuare un ritm lent de dezvoltare. Astfel, 3% APC au raportat o conformitate deplină, 90% APC - conformitate parțială, iar 7% APC – neconformare a propriilor sisteme CIM la standardele și principiile generale de organizare. Aceeași situație se constată la nivel local, 80% APL II raportând o conformitate parțială și 20% APL II – neconformitatea organizării sistemelor CIM.

2.1.1. Mediul de control – asigurarea competențelor și a integrității

Mediul de control include acțiunile, politicile și procedurile care reflectă atitudinea generală a conducerii EP cu privire la sistemul CIM și la valoarea acestuia. Acesta determină modul de implementare a tuturor celorlalte componente ale CIM și sporește eficiența acțiunilor întreprinse pentru prevenirea și detectarea fraudelor și corupției. Factorii care stabilesc complexitatea evaluării mediului de control sunt: integritatea personală și profesională, etica conducerii și a personalului, metodele și tehnicile de management, structura organizațională, delegarea împuternicirilor și responsabilităților, politicile și practicile de management al resurselor umane.

În baza rezultatelor prezentate de către cele 64 de EP raportoare, pe segmentul componenteii „Mediul de control”, se constată un grad relativ înalt de conformitate cu standardele SNCI 1-6, imaginea de ansamblu fiind prezentată în figura nr. 2.

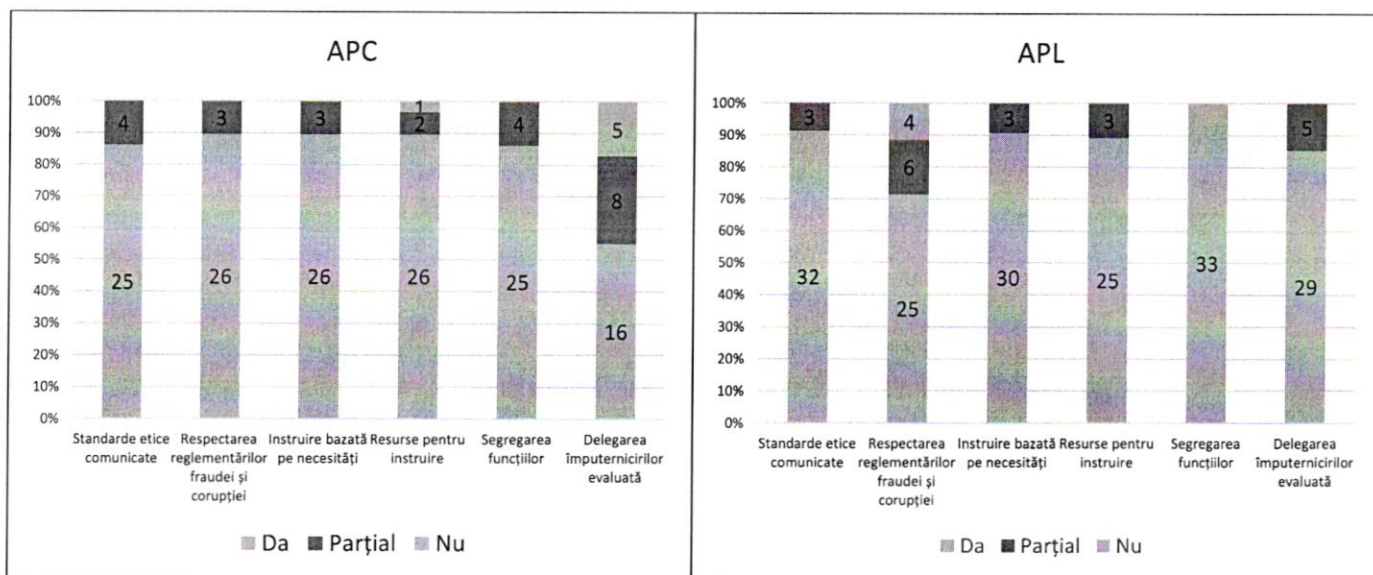

Figura nr.2. Criterii aferente mediului de control – APC și APL II

Deși, o mare parte de EP raportoare, declară un nivel înalt de conformitate pe aspecte de comunicare a valorilor etice, importanță și impunerea lor în practică, de reglementare privind fraudă și corupția, de segregarea funcțiilor, totuși se constată impedimente în implementarea acestor SNCI.